Tadqiqot uz

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ ВА ЁШЛАРИНИНГ ИННОВАЦИОН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАРИ

МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2021

» Ҳуқуқий тадқиқотлар
» Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
» Тарих саҳифаларидаги изланишлар
» Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
» Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
» Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
» Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
» Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
» Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
» Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
» Физика-математика фанлари ютуқлари
» Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
» Кимё фанлари ютуқлари
» Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
» Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
» Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

doi Crossref iD

31 МАРТ
№26

CONFERENCES.UZ

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 26-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ
2-ҚИСМ

МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ 26-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-2

MATERIALS OF THE REPUBLICAN 26-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-2

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 26-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 март 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
PhD Шакирова Шохида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

1. Ishmatova Dilafruz Ravshanboyevna
BOSHLANG‘ICH SINF ODOBNOMA DARSLARIDA MILLIY QADRIYATLARNI SINGDIRISHDA TARBIYAVIY ISHLARNING O’RNI 7

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

BOSHLANG'ICH SINF ODOBNOMA DARSLARIDA MILLIY QADRIYATLARNI SINGDIRISHDA TARBIYAVIY ISHLARNING O'RNI

Ishmatova Dilafruz Ravshanboyevna
Samarqand viloyati Payariq tumani
22-maktab o'qituvchisi
Telefon:+998902875834

Annotatsiya: Ushbu maqolada odobnoma darslarida milliy qadriyatlarni singdirishda tarbiyaviy ishlarning o'rni ko`rsatib o`tilgan.

Kalit so'zlar: Milliy qadriyatlar, Vatanga sadoqat, odob va ahloq.

Bugungi kunda ta'lim – tarbiya jarayonida shunday islohatlar amalga oshirilmoqdaki uni ko'z bilan ko'rib qalb bilan his yetish kerak. O'sib, ulg'ayib kelayotgan yosh avlodga keng imkoniyatlar eshigi ochilmoqda. Bundan ko'zlangan maqsad shundan iboratki, bugungi kunning yoshlari ertangi kun davlatimizni ravnaqiga xizmat qiladigan uning buyukligini yanada yuqoriga ko'taradigan, ota-bobolarimiz tomonidan bizlarga qoldirgan ulkan boy ma'naviy merosini boyitib, sayqal berib, takomillashtirib kelgusi avlodlarga yetkazib beradigan shaxs qilib tarbiyalash kerak.

Bugungi kunda davlatimiz tomonidan yaratilayotgan shart-sharoitlar, o'sib ulg'ayib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama yetuk, shaxs qilib voyaga yetkazishda eng muhim omillardan biri hisoblanadi. Shuning uchun ham biz milliy – ma'naviy qadriyatlarni odobnoma darslari orqali o'quvchilar ongiga singdirish o'ziga xos muhim ahamiyat kasb etadi degan fikrlarni olg'a surib, undan keng foydalanish lozimligini ta'kidlaymiz.

Yosh avlodni komillikka yetaklovchi eng katta kuch – bu kitob va hayotiy saboqlardir. Yoshlarni milliy qadryatlar ruhida tarbiyalash kelajakni, millatni va milliyligimizni boqiy ozod holda ko`rishimiz mumkin. Vatanga sadoqat, do`stlikka ishonch, oilaga mehr – muhabbat, kattalarga hurmatda kichiklarga izzatda bo`lish tuyg`usini shakllantirsh milliy qadryatlarimizni asl ko`rinishidir. Insonga faqat dunyoda yuz berayotgan voqelik haqida, odob - u axloq qoidalari, mehr va sadoqat tushunchalari haqida bilim berishning o'zi uning ma'naviy-axloqiy tarbiyasi uchun yetarli bo'lib qolmaydi. Balki, unda iroda qudrati, mas'uliyat tuyg'usini shakllantirish, ko'nglida atrofmuhitga, mehnatga, kasbga, ilmga, qalban va ruhan o'zga insonlarga mehrli va oqibatli bo`lish tuyg`usini uyg'otishga, dilida ulug' maqsadlar tug'ilishiga va atrofida yuz berayogan hodisalarga o`z munosabatini bildira olishiga erishishimiz lozim.

Yosh avlodni shu xislatlar bilan voyaga yetishlari uchun esa turli yo'llar: kattalarni o`git va nasihatlarini tinglash, undan to`g`ri xulosa chiqara olish qobilyatlarini rivojlantirish orqali; turli vositalar bilan va eng asosiysi yosh avlod tarbiyasiga samimiy yondashish va tinimsiz izlanishlar natijasida erishish mumkin.

Odob va ahloq malakasini singdirish va bolalarga yoshlikdan komillikka intilish his-tuyg'ularini shakllantirish uchun quyidagi tamoyillarga amal qilnishi nazarda tutiladi.

- respublikamizda boshlang'cih sinf o'quvchilariga ma'naviy-axloqiy tarbiya berishda sog'lom muhit ustivorligiga erishish:
- ta'lim va tarbiyaning uzluksizligiga ahamiyat berish:
-ta'lim va tarbiya jarayonida bola ruhiyatini tarbiyalash:
-ta'lim tarbiyani dunyoviy tasnifda shakllantirish:
-jamiyatda, xalqimizga bo'lgan muhabbat va sadoqatni tarbiyalash:
-vatan ravnaqi yo'lida halol va fidokorona mehnat qilish:
- suhbat, munozara, ma'ruzalar, ertaklar, musobaqalar uyishtirish, xalq og'zaki ijodi namunalari hamda bolalar ongini o'stiruvchi asarlardan foydalanish va shu kabilar.

"Hotamnoma", "Hikmatnoma", Kaykovusning "Qobus-noma", Yusuf Hos Hojibning "Qutadg'u bilig", Nosir Xusravning "Saodatnoma", Ibn Sinoning "Donishnoma", Navoiyning "Mahbubul qulub", Boburning "Bobur yoxud axloq" shuningdek Cho'lpon, Fitrat va hozirgi zamon bolalar yozuvchilarning istiqlol davrida yaratgan asarlaridan unumli foydalanish kerak.

"Odobnoma" saboqlarida bolaning erkin fikrlash, ayniqsa tasavvur etish, faraz qila olish qobiliyatini rivojlantirish, ko'nikma va malakalarni vujudga keltirish muhim ahamiyat kasb etadi. Ta'lim to'g'risidagi Qonunda belgilangandek "Boshlang'ich ta'lim umumiy o'rta ta'lim olish uchun zarur bo'lgan savodxonlik, bilim va ko'nikma asoslarini shakllantirishga qaratilgandir". Odob saboqlarida bolalar nima yaxshi-yu, nima yomon ekanligini, qanday ishlarga ergashish kerak, kimlarga taqlid qilish mumkin, qanday ishlardan o'zini tiyishni bilib oladilar va o'zlarida eng yaxshi insoniy sifatlarni rivojlantirishga harakat qiladilar. Shunday tadbirlar va ishlar bolalardagi eng muhim shaxsiy imkoniyatlarni ro'yobga chiqarish mumkin.

"Ta'lim to'g'risadi" gi Qonun "Kadrlar tayyorlash" Milliy dasturi va Prezident nutqlari, ma'ruzalari va asarlarida o'z ifodasini topgan nazariy va amaliy ta'limotlar ta'lim-tarbiya sohasida ishlayotgan barcha pedagog-murabbiylarga, jumladan, eng muhim o'quv fanlardan biri bo'lgan "Odobnoma" saboqlarini olib boruvchi o'qituvchilarga dasturi amal bo'lib qolishi kerak.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, boshlang'ich sinflarda odobnoma darslarini asosiy g'oyasi o'quvchilarning milliy ruhda, yuksak madaniyat, ma'naviyatli, mustaqil fikrlovchi va o'z qarashlarini himoya qilishga qodir, barkamol avlodni voyaga yetkazish va vatanimizga munosib merosxo'rlarni tarbiyalashdir. Bunga erishish ko'p jihatdan ta'lim-tarbiya beruvchi pedagoglarning fidoiyligi, izlanuvchan va intiluvchanligiga bog'liq ekanligi yuqoridagi keltirilgan misollarimdan ko'rinib turibdi.

Boshlang`ich sinflarda har bir odobnoma darslarini noan'anaviy tarzda tashkil etish lozim, zero odobnoma darslari o`quvchilarning komil ison bo`lib yetishishlari uchun o`ziga xos maktab vazifasini o`taydi. Chunki, agar boshlang`ich sinf o`qituvchisi odobnoma darslarini to`g`ri tashkil eta olsa, ya'ni darslarida har doim interfaol usullardan, didaktik o`yinlardan, pedagogik texnologiyalardan foydalansa, boshlang`ich sinf o`quvchilari har bir odobnoma darsidan o`ziga xos ma'naviy ozuqa oladilar va kelajakda komil inson bo`lib yetishadilar.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. M. Jumaboyev. O`zbek bolalar adabiyoti. Toshkent 1994 yil.
2. Hasanboyeva va b.Odobnoma va uni o`qitish metodikasi. Toshkent, 2003-yil
3. Abdumalikov R. Abdullayev A. Xalq milliy o'yinlari mazmunida ma'naviyat masalalari. T.: 1995.14 b.
4. www.ziyonet.uz

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 26-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

(2-қисм)

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.03.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000